

Kısa Kısa...

Şafak Alpay* / safak@metu.edu.tr

♣ ODTÜ, Boğaziçi ve Bilkent Üniversitesi matematik bölümleri eski öğretim üyesi, Feza Gürsey Enstitüsü kurucu yöneticisi, TMD üyesi matematiksel fizikçi Yavuz Nutku'yu kaybettik.

Yavuz Nutku, Berkeley Üniversitesi'nde lisans öğrenimini tamamlamıştı. Şikago Üniversitesi'nde, daha sonra yıldızların evrimi ve fiziksel süreçleri konularındaki araştırmaları ile Nobel ödülü alan Chandrasekhar yönetiminde doktora derecesi almıştı. Nutku yukarıda saydığım kurumlar dışında Maryland ve Princeton üniversitelerinde de çalışmıştı.

Yavuz Nutku

♣ Türk Matematik Derneği'nin İstanbul Karaköy'de düzenlediği aylık toplantılar (matematik sohbetleri) onuncu yılına girdi.

♣ Geçenlerde Cumhuriyet gazetesinde yer alan bir habere göre beyne hafif miktarda verilen elektrik akımının matematik becerilerini artırdığı ileri sürüldü. Özellikle beynin rakamsal algılayışı için gerekli olan parietal loba bir miliamper elektrik verildiğinde matematik becerilerinin 6 ay boyunca arttığı belirlenmiş. Habere güvenip elektrik prizi yalamaya kalkışmayın lütfen!

♣ Geçenlerde Cumhuriyet gazetesinde yer alan bir habere göre beyne hafif miktarda verilen elektrik akımının matematik becerilerini artırdığı ileri sürüldü. Özellikle beynin rakamsal algılayışı için gerekli olan parietal loba bir miliamper elektrik verildiğinde matematik becerilerinin 6 ay boyunca arttığı belirlenmiş. Habere güvenip elektrik prizi yalamaya kalkışmayın lütfen!

İnternet

♣ Sayılar kuramının algoritmik kısmı ile ilgilenenler için bir web sayfası adresi: www.flintlib.org/ ve www.flintlib.org/flint-1.6.pdf

♣ Türk Matematik Derneği'nin de üyesi olduğu Avrupa Matematik Derneği, web sayfalarında Türk Matematik Derneği'ne de yer açtı. Bu sayfaya <http://www.mathematics-in-europe.eu/> adresinden ulaşılabilir.

♣ Yarışma ile matematik öğrenilebileceği kanısında olanlardan değilim ama bugünün gençleri bilgisayarlarla o kadar içli dışlı ki... O bakımdan

ABD'de online ortamda öğrencilerin matematik konusunda yarıştığı bir sitenin adresini vermek istiyorum. En azından İngilizce bilen veya öğrenmekte olan okurlarımız kendilerini sınarlar. <http://teachers.egfi-k12.org/math-students-compete-online-2/>

♣ Amerikan Matematik Derneği'nin web sayfalarından matematik hakkında, ve ya matematik ile ilgili kitap, tiyatro oyunu, TV programı ve sinemalar bulunuyor. İnternet adresi <http://www.ams.org/news/math-in-the-media/reviews>

♣ İnternette bir kombinatorik dergisi: The Electronic Journal of Mathematics. Adresi <http://www.combinatorics.org/ejc-wce.html>

♣ Hacettepe Üniversitesi Matematik Öğretmenliği Bölümü son sınıf öğrencisi Serkan Çamahmetoğlu'nun matematiksel blogu <http://matematikselumut.blogspot.com/> adresinde.

♣ Sayılar kuramına dair kapsamlı bir web sayfası: <http://www.numbertheory.org/ntw/web.html>

♣ Adınıza teorem yok mu? Hiç üzülmeysin! <http://theorymine.co.uk/> adresinde adınıza teorem kanıtlanıyor! Küçük bir ücret karşılığında elbette...

♣ Tıp doktorları integrali keşfetmişler! M.M. Tai adlı bir tıp araştırmacısının yazdığı "A mathematical model for the determination of total area under glucose tolerance and other metabolic curves" adlı makalede bir eğrinin altındaki alanın hesaplanabileceği keşfediliyor! Makale 75 defa başka makaleler tarafından kaynakça olarak gösterilmiş!

Toplantılar

♣ 24 - 26 Aralık 2010 tarihlerinde Feza Gürsey Enstitüsü'nde Cebir-Geometri Günleri düzenlendi. Toplantının ilk günü lisans öğrencilerine ayrılmıştı. Bu yönü ile toplantı ülkemizde bir ilk olma özelliğine sahipti.

♣ 2-3 Haziran 2011 tarihlerinde Hacettepe Üniversitesi Matematik Bölümü'nde yapılacak olan 6'ncı Ankara Matematik Günleri'ne başvurular 21 Şubat'tan itibaren www.amg2011.hacettepe.edu.tr adresinden yapılabilir. Son başvuru tarihi 2 Mayıs'tır.

* ODTÜ Matematik Bölümü öğretim üyesi.

♣ Cahit Arf'ın 100'üncü doğum yılını kutladığımız bu yıl, Arf Konferansları'nın 10'uncusu yapıldı. SUNY Simon's Center for Physics and Geometry Merkezi direktörü John Morgan "üç boyutlu manifold'ların topolojisi" adlı konuşmasını ODTÜ ve İstanbul Matematiksel Bilimler Merkezi'nde (IMBM) yaptı.

Cahit Arf

♣ Her iki yılda bir yapılan "Positivity and Its Application" toplantılarının yedincisi 23-28 Mayıs 2011 tarihleri arasında Tunus'un Hamamet kentinde yapılacak.

♣ 6 - 8 Temmuz 2011 tarihleri arasında İstanbul Teknik Üniversitesi'nde Matematiksel Finans Konferansı düzenleniyor. Konferansın internet adresi: www.mat.itu.edu.tr/icmfe2011/call_for_paper.htm

♣ Matematik Köyü'nün liselilere, lise öğretmenlerine, matematik lisans ve lisansüstü öğrencilerine yönelik yaz etkinlikleri www.matematikko-yu.org adresinde. Lisansüstü yazokulunu TMD düzenliyor. Bkz. sayfa xx-xx.

Kitaplar

♣ Mustafa Kemal Atatürk'ün yazdığı geometri kitabına aşağıdaki adres'ten ulaşabilirsiniz: www.isteaturk.com/haber/5335/ataturkun-yazdigi-geometri-kitabi-1937.

♣ Ali Nesin'in Sayma adlı kitabının üçüncü genişletilmiş basımı yapıldı. Ortaokul, lise öğrencilerinin rahatlıkla okuyabileceği kitap, Nesin yayınevi'nin "Nesin Matematik Köyü Kitaplığı"nın dokuzuncu kitabı ve 312 sayfa. ISBN 978-605-5794-09-5. www.nesinyayinevi.com

♣ Ali Nesin'in aynı yayınevinden çıkan diğer bir kitabı olan Sezgisel Kümeler Kuramı daha genişletilmiş üçüncü basımını yaptı. İki bölümden oluşan kitabın ilk bölümü en temel kavramlara, ikinci bölümü ise sonsuz kümelerin elemanlarını sayma konularına ayrılmış. Kitabın amacı ise kümeler kuramına sezgisel bir başlangıç yapmak. Kanımca her matematik öğrencisinin elinin altında olması gereken bir yapıt. Nesin

Matematik Köyü'nden bir manzara

Matematik Köyü Kitaplığı'nın altıncı kitabı olan yapıt 360 sayfa. ISBN 978-605-5794-05-6.

♣ Aşağıdaki kitaplara dikkatlice bakmadım ama ülkemizde Türkçe matematik kitaplarının eksikliği de bir gerçek. Buradan yola çıkarak bana ulaşan kitap bilgilerini okurlarımızla paylaşmak isterim.

♣ **Genel Matematik.** Ahmet Dernek tarafından yazılan kitap matematik bölümleri öğrencileri dışında olan ve üniversitelerimizde yüksek matematik, genel matematik veya calculus adı ile okutulan derslerdeki konuları ele alıyor. ISBN 978-975-591-828-0. Nobel Yayınevi. Fiyatı 20 TL. 446 sayfa. Kasım 2009.

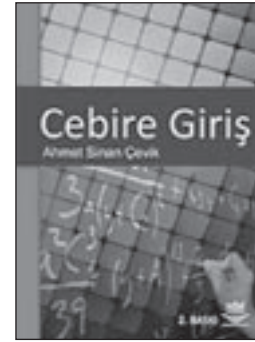
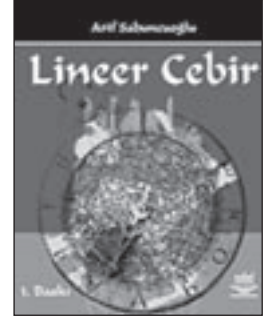

♣ **Modern Uygulamalı Diferansiyel Denklemler.** Yaşar Pala tarafından yazılan kitap üniversitelerde mühendislik ve fen öğrencilerine verilen diferansiyel denklemler konuları işliyor ve biraz daha fazlası var. Silindirik ve kuptsal koordinatlarda kısmi diferansiyel denklemler, Fourier in-

tegralleri ve dönüşümler ve sayısal çözümler gibi. ISBN 975-591-936-8, Nobel Yayınevi.

♣ **Lineer Cebir.** Ankara Üniversitesi eski öğretim üyesi Arif Sabuncuoğlu tarafından yazılan kitap üniversitelerimizde ve bazı liselerde okutulan doğrusal cebir konularını ele alıyor. Vektör uzayları, bunlar arasındaki doğrusal dönüşümler, determinantlar gibi konular elbette ele alınıyor. ISBN 975-591-171-5. Nobel Yayınevi. Ekim 2008.

♣ **Cebire Giriş.** Ahmet Sinan Çevik tarafından yazılan kitap diğer yazarlar tarafından ele alınmayan konuların ele alındığı kitap olarak tanıtılıyor. ISBN 978-605-395-401-9 Nobel Yayınevi, İkinci basım Ekim 2010. 272 sayfa. Fiyatı 15 TL.

TÜBA Açık Ders Malzemeleri

TÜBA, bazı telif ve çeviri matematik ders notlarını internet sitesinden herkesin kullanımına sundu: <http://www.acikders.org.tr/>

Sunulan açık dersler şunlar:

Ali Nesin, **Aksiyomatik Kümeler Kuramı** (dönem 1)

Ali Nesin, **Aksiyomatik Kümeler Kuramı** (dönem 2)

Michael Artin, **Cebir I**, Sonbahar 2007 MIT ders notları. Çeviren Muhammed Uludağ.

Michael Artin, **Cebir II**, Bahar 2008 MIT ders notları. Çeviren Feza Arslan.

Gilbert Strang, **Doğrusal Cebir**, Bahar 2005 MIT ders notları. Çevirenler: Yılmaz Akyıldız, İrini Dimitriyadis, Mehmet Ünal.

Vera Mikyoung Hur, **İleri Diferansiyel Denklemler**, Bahar 2009 MIT ders notları. Çevirenler: Ağacık Zafer ve Aydın Tiryaki.

Sigurdur Helgason, **Kompleks Değişkenli Fonksiyonlar**, Güz 2008 MIT ders notları. Çevirenler: Yusuf Avcı ve Faruk Uçar.

Vera Mikyoung Hur, **İleri Diferansiyel Denklemler**, Bahar 2009 MIT ders notları. Çevirenler: Ağacık Zafer ve Aydın Tiryaki.

Ali Nesin, **Sayıların İnşası** (dönem 1).

Ali Nesin, **Sayıların İnşası** (dönem 2).

Halil İbrahim Karakaş, **Soyut Cebire Giriş**.

Timur Karaçay, **Soyut Matematik**.

Ali Nesin, **Temel Analiz** (dönem 1).

Ali Nesin, **Temel Analiz** (dönem 2).

Timur Karaçay, **Topoloji**.

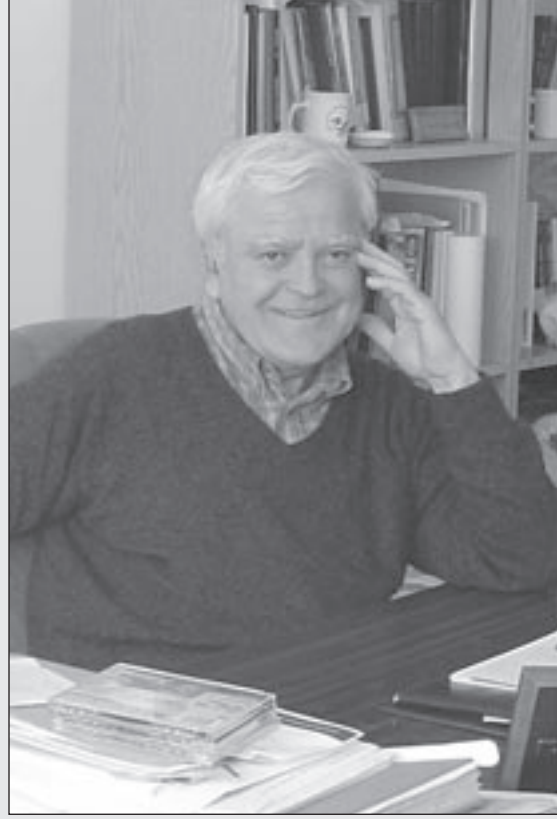
Yusuf Ünlü Hocamız 65 Yaşında

Çukurova Üniversitesi'nin ve son yıllarda Matematik Köyü'nün emektar ve sevilen hocası Yusuf Ünlü'nün 65 yaşına basması vesilesiyle 16-17 Haziran 2011'de Çukurova Üniversitesi'nde Cebir ve Topoloji çalıştayı yapılacaktır.

1969'da İstanbul Üniversitesi'nden lisans derecesini alan Ünlü, Kansas Üniversitesi'nde önce yüksek lisans derecesini (1974), sonra da doktora (1976) almıştır. Türkiye'ye dönünce önce ODTÜ ve Boğaziçi üniversitelerinde öğretim görevlisi olarak görev aldıktan sonra, halen çalışmakta olduğu Çukurova Üniversitesi'ne geçmiştir. 1987'de profesör olan Ünlü'nün 6 kitabı, 8 yüksek lisans ve 8 doktora öğrencisi vardır. Matematiksel ilgi alanı topolojiden cebire kadar çok geniş bir alana yayılır.

Zengin bir programı olan çalıştayın konuşmacı listesi şöyledir: Alp Eden, Müge Kanuni, Halil İbrahim Karakaş, Mahmut Kuzucuoğlu, Şahin Koçaki Ali Nesin, Turgut Önder, Müfit Sezer, Tosun Terzioğlu, Cem Tezer, Özgün Ünlü, Bilal Vatansever, Ergun Yalçın, Hamza Yeşilyurt.

Adres: <http://math.cu.edu.tr/mats/index.asp>

Üniversitelerimizi Tanıyalım

♣ Manisa'da bulunan Celal Bayar Üniversitesi 1992 yılında kurulmuş. Halen bünyesinde yedi öğretim üyesi, iki öğretim görevlisi ve altı araştırma görevlisi bulunuyor. Celal Bayar Üniversitesi'nin web sayfası www.bayar.edu.tr ve

çalışır durumda. Bölüm elemanlarının MathSci.Net kapsamına alınmış yetmiş aşkın araştırması bulunmaktadır. Web sayfasından ulaşabildiğimiz bilgilere göre bölümde analiz konusunda uzmanlaşmış matematikçi bulunmamaktadır.

♣ Kütahya'da bulunan Dumlupınar Üniversitesi de 1992 yılında kurulmuş. Çalışır durumda olan web sayfasından anladığım kadarıyla ders programları çalışmalarını devam ediyor. Üniversitenin web adresi www.dpu.edu.tr. Bölümün e-

posta adresi matematik@dpu.edu.tr. Halen bölümde iki öğretim üyesi bulunmaktadır. Dumlupınar Üniversitesi'nin dünya sıralamasındaki yeri şimdilik 2034. MD ve NMK sayesinde yakın gelecekte bu sıralamanın değişeceğini umuyoruz.